

Аліменти

Євген Гуцало

Закуталась теплою хусткою, бо як була простудилась, то й досі в лівому вусі свистить. Прокинувся уночі, здається, хтось під хатою сюркнув, а воно, чую, не під хатою, а в голові. Мене вже ніхто не спонаравить, то й валянки взуваю, у валянках хай вигріваяться ноги, бо чи ревматизм, чи ще яка холера причепилась. А ви, кумо, вилітнілись, маєте здоров'я, то й добре, я теж мала здоров'я, як була молода. Надька Дудничка що мені каже в суботу біля криниці? Скільки не рятуйся від болячок, говорить, однаково подужають і в могилу покладуть. І сама вже Надька не така, як перше. Перше нівроку була молодичка, земля під нею гула, як дзвін, а тепер ходить сновида сновидою. За Надьку ви, кумо, в своєму Гостролуччі, може, й не чули, а тепер у нашому Конятині кожен її знає. Це, кажуть, ота Надька Дудничка, що свого батька шукала.

Чоловіче, зачиніть вікно, такий вітер в автобусі, що тримайся, може вивіяти. Не парко й не душно, а в мене у вухах паровоз свистить, то ви хочете, щоб і в вас свистіло? Ну, от і добре, що зачинили, бо здоров'я вам на старість знадобиться, якщо зараз не потрібно.

Ця Надька Дудничка виростала сама в матері, така бідова, все в колгоспі біля телят поралась, а біля телят скільки тієї мороки морочливої, бо вони ж як малі діти. Довго незаміжньою ходила. Але й для Надьки знайшовся кавалер, бо правду кажуть, що на всякий товар знайдеться свій покупець. Узяв її хлопець теж бідовий, із багатодітної сім'ї, мало не уркаган, як ото раніше водились. Федька Чиж її взяв. Скільки того Федьку міліція затримувала в районі — то набив когось, то поцупив щось. Якась гарна дівка й не віддалася б за Чижа, бо так і жди, що в тюрму заgrimить, а Надьці — навіть казна-що чоловік, аби в штанях.

Чиж безбатченком ріс, помер той невдовзі, так що вся їхня сім'я перебивалася з води на квас, із вареного на парене. А Надька теж свого батька не знала, ще й не сп'ялася з землі, як збіг він од жінки й дитини. Чи в колгоспі не захотів робити, чи легкого хліба шукав, а тільки змастив п'яти салом — і ніхто вже його й не бачив у селі, навіть аліментів не прислав. Надьці що від нього лишилось? Ото фамілія, що Дудник, й по батькові до імені Карпівна...

Пожилися, справили весілля, там хату свою поставили, щоб по приймах не вештатись. Надька за роботою й світу не бачила, так само й Чиж перестав знатися з міліцією, з трактора в колгоспі не злазив. Купив мотоцикл, а далі мотоцикл продав і купив машину. Мати в Надьки померла, поховали її на цвинтарі біля баби, так заповідала покійниця, огрядку Чиж замовив десь у районі в паровозоремонтних майстернях, із кар'єру привіз пам'ятник із каменю, поставив.

От дітей не було, господь не послав. Друга, дивись, пере й пере пелюшки, а Надьці як заворожило, ялова рік, і другий, і третій. І побивалась не раз на корівнику, що не

може впасти в той тяж, хоч по лікарях виходила багато і знахарку якусь була напирала, та не допомгло. Федька Чиж якось сказився і побив Надьку, а що вона винувата? Від побоїв ще діти не народжувались.

Та я не за те, я за те, як Надька вивідала про свого батька. Хтось у селі знав, що старий Карпо Дудник десь на Уралі, дістала вона адресу й написала. Мовляв, пише тобі, рідний батьку, твоя рідна дочка Надька, давно ти не був у Конятині, то навідайся. Навідайся, може, й села не впізнаєш, так після війни змінилось, а заодно й могилу матері відвідаєш на цвинтарі, вже переставилась.

Скільки років не було в Конятині, вже й забули того Карпа Дудника, а таки приїхав. І прийняли його, як рідного. Гостював із місяць, ходив по родичах та знайомих, пив і спав. Надька йому костюм новенький справила. Федька Чиж десь в області купив своєму тестеві хромові черевики, ще всякої всячини надарували. Старий Карпо робив на Уралі на якомусь заводі, сім'ю мав другу, тільки, здається, розвівся з другою жінкою, чи що, толком не запам'ятала.

Ага, здибала його біля лавки, повну авоську пляшок із пивом ніс. Волосся вже повипадало на голові, облізлий весь і пухиристий, як порожня порхавка. Колись ми череду разом у полі пасли, думала, що впізнає, тільки не впізнав, пройшов як чужий, а я б його й на тому світі впізнала б, якби здибались.

Надька не мала зла на батька, що кинув її з матір'ю, що росла сиротою при живому батькові. Як проводжала, то плакала, казала, щоб у селі лишався, жив би в їхній хаті, хіба для старого не знайшлося б кутка? Карпо, розказують, і собі плакав, як прощались, а все-таки подався, бо й хазяйство там своє мав, і пристановисько, та й, може, Федьки Чижа побоювався, бо всі його побоюються.

Я вам, кумо, за ту Надьку, може, й не розказувала б, якби вчора мені пенсії не принесли. Принесли пенсію, то згадалось.

Подався старий Карпо на чужину, ждуть од нього в Конятині листів, як там добрався та як здоров'я, бо яке вже в нього здоров'я, на ладан дихає, тільки ніяких звісток од батька нема, як у воду канув. А за якийсь час приходить Надьці бамага з районного соцзабезу. Читає — й спершу нічого второпати не годна, аж потім уже Федька Чиж прийшов увечері від трактора, вдвох прочитали.

Таки вони, кумо, діждались звістки від старого Карпа, тільки прийшла та звістка не поштою, а через районний соцзабез. Мовляв, батько хворий, сам себе забезпечити не годен, то, мовляв, його дочка Надька повинна сплачувати аліменти на утримання. Може, ви, кумо, десь іще таке чули? Чи бачили? Й не чули, й не бачили. Карпо той жінку з дитиною кинув, не доглядав, по світах волочився, а як занедужав та струхлявів, то дочку подав на аліменти.

Федька Чиж як здурів, порвав ту бамагу, та однаково платити довелось, бо тепер як? Ти робиш, а контора з твоїх грошей забирає скільки там треба й пересиляє. З Надьки й почали вивертати, це вже третє літо платить. Бач, хоч і недужий, а не здох і досі, й не вдавився тими кривавими Надьчиними аліментами. Вона, може, й дурна, що платить, а як тут не платитимеш, коли стягують?

Федька Чиж почав бушувати, вже знову в міліції був став своїм, уже й з колгоспу мали погнати, а таки взявся за розум. Може, і не взявся б, та Надька додумалася випросити собі з лікарні хлопчика, від якого там відцуралась молода мама, хай би їй добра не було, й не западається земля під такими. Хлопчик уже сп'явся на ноги, червоненький, як півень, схожий на Федьку Чижа, він уже не такий скажений, от тільки не нагадуйте йому за старого Карпа, за тестя, бо вбити може.

Заробітки у Федьки добрі, й Надька біля телят має досить, тепер у Конятині хіба хтось жалується на гроші. Гроші є, тільки не завжди можна купити на них. Ось я, кумо, шукала собі хустку, а хіба знайшла? Знов доведеться їхати в район. Сюрчить у вусі, то мушу закутуватись і в спеку, вигріватись.

О, знову хтось одчинив вікно, знов комусь жарко, кожне тільки за себе думає, а твої клопоти чи морока не кладуться чужої голови...